

Jaarverslag diaconaal opbouwwerker, 1 april 2018 – 1 februari 2019

Diaconie

De Sint-Vitusparochie geeft concreet invulling aan het begrip naaste zijn voor je medemens.

Naaste zijn voor je medemens

1. Actief aandacht hebben voor de medemens, jong en oud, dichtbij en veraf en waar noodzakelijk en mogelijk hulp bieden
2. Het benutten van samenwerking met andere instanties die zich op diaconaal gebied bezighouden.

Ontmoeten

Dit eerste jaar van mijn aanstelling stond in het teken van ontmoeten. Dit paste ook goed bij de situatie van de Sint-Vitusparochie die door de fusie per 1 januari 2018 ook bezig was om elkaar te ontmoeten vanuit de verschillende locaties en vanuit de verschillende lokale werkgroepen. Ik loop de punten zoals genoemd in het beleidsplan van mei 2018 punt voor punt bij langs.

Inventariseren wat er is in en buiten de parochie: diaconaal werker en werkgroepen maken kennis met bestaande activiteiten in de gemeenschappen (wijkteams, dorpsbelang, individuen die diaconaal werk doen, gemeente en organisaties op diaconaal vlak).

Taakverdeling vanuit brainstormwerkgroep en klein beraad diaconie.

Ik heb contacten gelegd met sommige wijkteams meestal naar aanleiding van een concreet contact met iemand met een hulpvraag waarbij ook het wijkteam betrokken was. Onder de indruk ben ik van de vele personen die zorg hebben voor een ander en die op persoonlijke titel vaak vanuit hun geloof of betrokkenheid bij mensen klaar staan voor een ander. Het contact met een ambtenaar van de gemeente die zich bezighoudt met vluchtelingenbeleid is intensief geweest en werd van beide kanten erg gewaardeerd. Helaas loopt haar contract per 1 april af en is het nog onzeker of ze blijft of dat ze een andere functie krijgt. Op dit moment werk ik mee aan de voorbereidingen van The Action 2019 en ook dit levert weer contacten op met organisaties waarmee ik nog geen kennis had gemaakt. Tot slot heb ik contacten gelegd met de basisscholen van Jirnsum, Wytgaard en Wergea. In Wytgaard resulteerde dit in een schoolkerstviering in de kerk waarbij ik betrokken was. Bij de andere scholen is er openheid en gedeelde zorg om de dorpsgemeenschap. Ik probeer wat ik doe zoveel mogelijk te delen met het klein beraad diaconie, met de caritas en met het parochiebestuur.

- Verbindingen zoeken en leggen tussen diverse groepen met dezelfde doelgroep/problematiek (mantelzorgers via gemeentelijke activiteiten, vluchtelingen en voedselbank, vormingsavond, daklozen en oecumene, DPI, Leger des heils, Aanloophuis) *Ik kom veel vluchtelingen, met en zonder papieren, tegen in mijn werk. Het zorgde ervoor dat er een groot belang was om met anderen in contact te komen die zich ook bezighouden met vluchtelingen. Hieruit zijn goede contacten ontstaan met Vluchtelingenwerk Leeuwarden, de straatpastor, het Diaconaal Platform Leeuwarden waarin 14 kerkgemeenschappen uit Leeuwarden hun diaconale activiteiten en zorgen delen en waar nodig samen zaken oppakken. Ik ben deel gaan uitmaken van het dagelijks bestuur van het DPL, omdat ik deze oecumenische samenwerking erg waardevol en verrijkend vindt voor*

onze parochie. Ook zijn er regelmatige contacten met de NOF (Noodopvang Fryslân) die ijvert voor een bed-, bad-, broodregeling voor uitgeprocedeerde asielzoekers in onze provincie om te voorkomen dat mensen zonder voedsel op straat komen te staan. Wekelijks zijn er een aantal voedselpakketten voor ongedocumenteerde vluchtelingen. Soms valt er iemand af en soms komt er een nieuw persoon bij. Schokkend is het dat ook twee gezinnen binnen onze parochie afhankelijk zijn van deze voedselpakketten en voor onderdak afhankelijk zijn van de goodwill van anderen.

Rondom de vragen van dak- en thuislozen heb ik contacten gelegd met het Leger des Heils, de gemeente, nachtopvang Zienn en het Aanloophuis. Ook heb ik contact gehad met de Veiligheidsregio Fryslân naar aanleiding van een concrete situatie en met het ACT-team van de GGZ die actief contact zoekt met mensen die overlast geven, vaak doordat ze met een psychiatrische stoornis op straat belanden. Het is goed dat al deze instanties ook mij weten te vinden en dat we samen kunnen werken om de levenssituatie van personen te verbeteren. Het zorgt wel voor twijfels en ethische afwegingen rondom privacy en al of niet gedeeld beroepsgeheim.

- Verbindingen zoeken en leggen tussen werkgroepen diaconie in de parochie (VOM-groepen bijeen, zieken en ouderenbezoek bijeen, omzien naar elkaar hoe verder Vitusbreed (Lysbeth informeert bij Susan)

Er is in de loop van het jaar een gezamenlijke VOM-groep ontstaan, die zich bezighoudt met vrede, ontwikkeling en missie. Alle VOM-vrijwilligers van Wytgaard, Wergea en Leeuwarden werken samen in deze nieuwe groep. Materialen worden gezamenlijk besteld en alle acties worden gezamenlijk voorbereid en lokaal onder de aandacht gebracht. De sfeer binnen de groep is goed, ook al zou ze nog wel wat versterking kunnen gebruiken. Naast de gebruikelijke acties in de Vasten en de Advent en de aanbevolen collectes door het bisdom is er dit jaar een taartenbakactie georganiseerd om de levensreddende operatie van een Filippijns meisje te bekostigen. Die actie was zeer geslaagd en heeft ervoor gezorgd dat de operatie inmiddels heeft plaatsgevonden. Het gaat heel erg goed met Reece. VOM-groeplid Sally Cimanez heeft hiervoor en voor haar andere initiatieven voor blinde en dove kinderen op de Filippijnen een prijs uitgereikt gekregen door de president van de Filippijnen op 5 december 2018. We zijn trots op haar.

De twee nieuwe contactpersonen van de Zieken en Ouderen in de parochie hebben hard gewerkt om de zes verschillende werkgroepen van Wergea, Wytgaard, Jirnsum, Leeuwarden Noord, Leeuwarden Zuid en Leeuwarden West en de noordelijke dorpen te laten samenwerken. Begin februari 2019 is er een eerste ontmoeting geweest tussen alle contactpersonen. We merken veel nieuwsgierigheid naar elkaars werkwijze en de bereidheid tot een goede uitwisseling van mensen die verhuizen binnen de parochie. Allen hebben zorg over de hoge leeftijd van de mensen in de werkgroepen. Nieuwe vrijwilligers met name voor het bezoekwerk zijn nodig.

Omzien naar elkaar heeft ervoor gekozen zich te beperken tot de stad Leeuwarden. In de dorpen ten zuiden van de stad is nooit een groep geweest die nabestaanden bezoekt. Dat

werd door de pastor gedaan. Ik twijfel of er vrijwilligers hiervoor gevraagd moeten worden. Veel nabestaanden zijn op leeftijd en worden daarom al bezocht door de werkgroepen Zieken en Ouderen. Het is een aandachtspunt voor de komende tijd. Het is belangrijk te voorkomen dat mensen tussen wal en schip belanden en na een overlijden en een afsluitend bezoek van de pastor niets meer van de parochie horen.

De werkgroep Scheepsmaatjes loopt goed. Voorzitter Tilly van Hofwegen is dit najaar gestopt. Haar taken worden nu roulerend door de anderen opgepakt. Elk najaar organiseren ze een viering voor de scheepsmaatjes met daarna een knutsel- en ontmoetingsmoment. In het voorjaar is er een uitgaansdag. In mei 2019 zal dat een vaartocht zijn vanuit Grou met als thema: Niet bang zijn! Daarnaast zijn er een heel aantal mensen actief als bezoeker van de scheepsmaatjes. Hiervoor zoeken we nog versterking, omdat een vaste, trouwe bezoeker van verschillende personen is gestopt.

- **Ondersteunen vrijwilligers**
(diaconale Sint-Vitusdag rond 15 juni 2019, klein beraad en pastor luisteren naar vrijwilligers in Groot beraad en op jaarlijkse ontmoetingsmomenten bij de groepen langs)
Op 23 januari heeft een Groot Beraad Diaconie plaats gevonden met als inhoudelijk thema: Signalerend Huisbezoek, ingeleid door Jan Bosman. Het was een goede avond met veel interactie tussen de vrijwilligers die aanwezig waren. Inhoudelijke toerusting is belangrijk en wordt gewaardeerd door de aanwezigen, terwijl tegelijkertijd veel vrijwilligers liever niet naar de avonden van het Groot Beraad komen omdat ze het te belastend vinden, liever niet op avond de deur uitgaan of zich willen beperken tot de eigen concrete activiteit die ze op zich hebben genomen.
De Sint-Vitusdag op 15 juni 2019 staat in het teken van de diaconie en daarmee hopen we de hele parochiegemeenschap enthousiast te maken om handen en voeten te geven aan ons geloof.
- **Vrijwilligerskader actief, betrokken en op peil houden (ook vernieuwing) (vervanging zoeken waar gaten vallen i.s.m. klein beraad, pastores, PB,)**
Vanaf oktober tot en met maart 2019 hebben we in samenwerking met O3 een onderzoek opgezet naar de talenten van onze parochianen. Samen met de studenten hebben we gebrainstormd over de vragen en de begeleidende brief. In Wergea, Warten en Wytgaard zijn we met twee keer 4 studenten en met een begeleider van O3 en met mij als diaconaal opbouwwerker en vertegenwoordiger van de parochie langs de deuren geweest om de mensen te vragen naar hun talenten en hun beschikbaarheid voor een taak als vrijwilliger in de geloofsgemeenschap. Dit had als bij-effect dat we veel oudere mensen die bijna de deur niet meer uit komen blij hebben gemaakt met een bezoek van jonge mensen. Het zorgde voor vreugde in hun dag. Ook anderen lieten positieve reacties horen op de belangstelling van de parochie voor hun kwaliteiten. Op dit moment worden de uitkomsten van de vragenlijsten en de schriftelijke reacties van de andere parochianen verwerkt door O3. Komende maand zullen de resultaten gepresenteerd worden aan het parochiebestuur. Het

is duidelijk dat het werven, begeleiden en afscheid nemen van vrijwilligers een belangrijke taak is van de parochie die vraagt om zorg en persoonlijke interesse in ieders wel en wee. Aandacht (van pastores, parochiebestuur, beheercommissies en mede-werkgroepleden) is de beloning van de vrijwilliger, wordt wel eens gezegd.

- Oog hebben voor de noden van de maatschappij nu en daar beleid op maken i.s.m. andere partijen. Concreet: eenzaamheid, armoede, werkloosheid, alleenstaande ouders, gebroken gezinnen, psychische problematiek, “onzichtbare” mensen, vluchtelingen. Brainstormen: waar zijn de grootste noden en waar liggen blinde vlekken in de parochie?
Dit is een terugkerend thema in de vergaderingen van het Klein Beraad Diaconie. Wat betreft eenzaamheid gebeurt er het één en ander in de stad. Pastor Germa Kamsma heeft Verbinding in Bloemenbuurt-Oldegalileeën opgezet dat zich steeds verder ontwikkelt tot een breed netwerk om eenzaamheid in de wijk te bestrijden. Vanuit het DPL is er een idee om aan te sluiten bij een initiatief in Camminghaburen, om van hen te leren en vervolgens soortgelijke initiatieven uit te breiden naar één van de andere wijken in de stad, steeds rondom de bestrijding van eenzaamheid en het vergroten van de sociale samenhang in de wijk. Ik wil daarin meedenken en onderzoeken hoe de parochie stem kan krijgen in deze initiatieven en deelname van parochianen kan stimuleren, als vrijwilliger of als deelnemer uit de doelgroep.
Het project Kuiermaat, een wandelmaatje voor iemand met hersenletsel of beginnende dementie, is een mooi voorbeeld van een initiatief dat opkomt vanuit een concrete vraag van een parochiaan. Zo willen we graag inspringen op de noden van de samenleving. Er hebben zich al een aantal kuiermaatjes aangemeld en in de komende maanden krijgt het project concreet vorm.
- Gezamenlijk beleid ontwikkelen (Keuzes maken juni 2019: team, klein beraad/brainstormgroep, grootberaad, PB)
Dit is een continu proces dat vooral vorm krijgt binnen het klein beraad diaconie en dat vervolgens voorgelegd wordt aan PB en Caritasbestuur en aan het Groot beraad diaconie.
- Gezamenlijke activiteiten met catechese, spiritualiteit, gemeenschapsvorming en liturgie (ontmoeting pastor en werkgroepen bij: klubb catechese-avond, 15-plusavond, the Action, gemeenschap- en beheercommissies, incidenteel voorgaan in vieringen met diaconaal thema (VOM, ziekenzondag, scheepsmaatjes etc.)
Er zijn twee avonden geweest op het gebied van spiritualiteit en vorming met een diaconaal thema. De eerste in september ging over geweld in de bijbel en hoe we daarmee om kunnen gaan. Deze vond plaats in de jaarlijkse Vredesweek. In januari was er een avond over de bijbelse bronnen van een duurzaam leven. In oktober was er in samenwerking met werkgroep Catechese en Spiritualiteit een drukbezochte avond over de Franciscaanse missionaris in Papoea Nieuw-Guinea: Sibbele Hylkema.

In de liturgie ben ik voorgegaan meestal samen met één of met alle collega's met Pinksteren, Allerzielen, in de Advent, met Kerst, en op Oudjaarsavond.

Samen met pastor Kamsma hebben we zondagen georganiseerd voor ouders en hun kinderen tot en met 14 jaar. Dit ligt vooral op het gebied van gemeenschapsopbouw en catechese maar lijkt na de eerste bijeenkomst in een behoefte te voorzien en wordt zeer gewaardeerd door de jonge ouders en hun kinderen.

- Leren sociale media te gebruiken om snel te kunnen inspelen op actuele, maatschappelijke thema's

Via een wekelijkse blog wil ik de parochiegemeenschap betrekken bij de mensen, de problemen, de actualiteit en de geloofsvragen die ik tegenkom in mijn dagelijkse zorg voor de meest kwetsbare mensen en in gelovig present zijn binnen en buiten de parochiegemeenschap. Het vervult me met grote dankbaarheid als ik in de ontmoeting Gods aanwezigheid voel, als ik in het gelaat van de ander iets ontdek van de Ander, als mensen me vragen voor hen te bidden en als ik weet dat ik gedragen word door het gebed van vele anderen.

Naast deze activiteiten zijn er vele ontmoetingen geweest met mensen die dakloos zijn, met vluchtelingen, met mensen met schulden of met psychische problemen, met mensen die ziek zijn of met mensen die me vroegen om een keer door te praten over hun geloofsvragen. Met hulp van de caritas zijn er een heel aantal mensen geholpen met concrete, materiële vragen. Dit varieerde van een koelkast, een bed, een aantal tandartsbezoeken tot een gasfornuis of een treinkaartje. Vaak leidde een eerste contact rondom een concrete vraag tot een meer pastoraal vervolg. Ook schrijf ik met enige regelmaat een brief ter ondersteuning van een asielprocedure.

Ik kijk met een goed gevoel terug op deze eerste maanden in de Sint-Vitusparochie en mijn bevoorrechte positie als diaconaal opbouwwerker.

*Februari 2019,
Lysbeth Minnema*